

HÅNDBOK FOR FRIVILLIGE FOR SOS-BARNEBYER

1. Organisering av de frivillige

SOS-barnebyer Norge har sitt sekretariat i Oslo.

All aktivitet i distriktene er basert på frivillig innsats. Oppbyggingen av lokale nettverk har foregått gradvis fra 1985 med etableringen av kontaktpersoner i enkelte distrikt. I dag består Landsforeningen «Frivillige for SOS-barnebyer» av distriktsforeninger, distriktsledere/assisterende distriktsledere samt lokale frivilligrupper i mange av landets kommuner.

Økonomisk ansvar

- Stiftelsen SOS-barnebyer Norge er økonomisk ansvarlig for SOS-barnebyers virksomhet i Norge. Kostnader knyttet til Landsforeningens virksomhet (for eksempel valgkomiteens arbeid, møtevirksomhet for tillitsvalgte i landsstyre og landskonferansen) dekkes av Stiftelsen SOS-barnebyer Norge gjennom budsjettvedtak fattet i stiftelsens styre.
- Distriktsforeningen skal opprette en bankkonto som det skal utarbeides regnskap for.
- Distriktsleder og assisterende distriktsleder/styremedlem kan i fellesskap disponere distriktsforeningens bankkonto.
- Stiftelsen SOS-barnebyers økonomiavdeling skal kontrollere regnskapet. Regnskapet skal sendes sekretariatet innen 1. mars.
- Innsamlede midler på bankkontoen overføres til SOS-barnebyers sentrale konto minimum to ganger i året; april/juni og desember. Distriktsforeningen bestemmer etter avtale med sekretariatet hvilket SOS-prosjekt de ønsker å støtte.
- Distriktsforeningen skal ved regnskapsavslutning overføre minst 80 % av innestående beløp til valgt SOS-prosjekt. Distriktsforeningen er forpliktet til å følge disse retningslinjene, vedtatt av Landskonferansen.

Distriktsforeningene

Distriktsforeningen er egne juridiske enheter og skal være registrert i Frivillighetsregisteret i Brønnøysundregistrene. Det skal være et styre på minst to personer.

Distriktsforeningenes årsmøte

Distriktsforeningenes årsmøte avholdes hvert år innen utgangen av mars og er distriktsforeningens høyeste myndighet. Se for øvrig gjeldene vedtekter for SOS-barnebyers distriktsforeninger

Distriktsforeningenes årsmøte består av

- gruppeledere for de lokale SOS-frivilligruppene
- distriktsforeningens styre
- gruppelemmer.

Distriktsleder

Distriktsleder evt. sammen med assisterende distriktsleder er ansvarlig for Frivillige for SOS-barnebyers virksomhet på distriktsplan. Arbeidsoppgavene er bl.a. å:

- synliggjøre SOS-barnebyer på distriktsplan
- etablere kontakt med miljøer som kan være mulige bidragsytere til SOS-barnebyer
- etablere SOS-barnebygrupper og ha regelmessig kontakt med disse
- avholde møte på distriktsplan mellom distriktsleder og ledere for de lokale SOS-frivilligruppene (distriktsmøter) minst en gang i året
- motivere til innsats i gruppene

Frivilliggrupper

Frivillige hos SOS-barnebyer er viktige lokale ambassadører. Frivilliggruppene skaper interesse for SOS-barnebyers arbeid over hele Norge. En SOS-frivilliggruppe består av en gruppeleder og medlemmer.

Gruppenes arbeidsoppgaver er bl.a. å:

- synliggjøre SOS-barnebyer lokalt
- planlegge og å gjennomføre konkrete lokale aktiviteter
- arrangere innsamling til inntekt for et prosjekt dere ønsker å støtte
- rapportere til distriktsleder og sekretariat om lokale aktiviteter og regnskap

Se lenger ned for hvordan starte opp en frivilliggruppe.

Lokale talspersoner

Distriktslederen

Distriktslederen kan uttale seg om/profilere den generelle SOS-aktiviteten i distriktet. Herunder ligger også å profilere saker som SOS-barnebyer Norge ønsker distriktsvis profilering av.

Gruppeleder

Den enkelte SOS-barnebygruppe kan uttale seg om/profilere sin egen aktivitet. Herunder og å gi generell informasjon om SOS-barnebyer og det arbeid vi driver.

Distriktsledersamling

Distriktsledere og assisterende distriktsledere møtes to ganger i året for å drøfte og videreutvikle frivilligarbeidet i organisasjonen både lokalt og sentralt. Det er landsstyret, i samarbeid med sekretariatet, som organiserer distriktsledersamlingene.

Distriktsledersamlingen består av:

- distriktsledere
- assisterende distriktsledere
- landsstyret
- evt en annen aktiv frivillig dersom distriktsleder/assisterende ikke kan møte, slik at to representanter fra hvert distrikt kan stille.

Landskonferanse

Annethvert år avholdes det en landskonferanse som har til oppgave bl.a. å:

- behandle innkomne forslag
- forelegge Landsstyrets beretning for de to foregående år
- godkjenne Landsstyrets forslag til strategi
- velge styreleder, nestleder og tre medlemmer til Landsstyret

På landskonferansen deltar aktive frivillige som besitter følgende verv:

- landsstyret
- distriktsledere
- assisterende distriktsledere
- Inntil 10 aktive frivillige per distrikt unntatt landsstyret

Leder og nestleder for Frivillige for SOS-barnebyer forbereder, sammen med sekretariatet, program og opplegg for landskonferansen.

Landsstyret

Landsstyret velges på Landskonferansen annethvert år. Distriktsledere, assisterende distriktsledere, gruppeledere og andre aktive frivillige som anbefales av valgkomiteen kan velges til representanter til landsstyret. Landsstyret består av leder, nestleder, inntil 3 styremedlemmer og 2 varamedlemmer. I tillegg består Landsstyret av et observatørverv som er dedikert UngSOS, fortrinnsvis representert ved ett medlem av

UngSOS nasjonal ledergruppe. Observatørvervet til UngSOS bortfaller og strykes fra vedtektene etter strategiperioden 2018-2020, fra da kan representanter fra UngSOS velges inn i Landsstyret.

Valg

Distriktsleder, assisterende distriktsleder

Distriktsleder og assisterende distriktsleder velges skriftlig på Distriktsforeningens årsmøte.

Styreleder, nestleder og styremedlemmer til Landsstyret

Leder, nestleder, styremedlemmer og varamedlemmer til Landsstyret velges med alminnelig flertall på Landskonferansen 2. hvert år. Valgene foregår skriftlig hvis det er mer enn én kandidat til det enkelte tillitsverv. Foreligger det forslag på bare én kandidat til vervet, kan valget gjøres ved akklamasjon.

Leder, nestleder og styremedlemmene velges for perioden fram til neste Landskonferanse. Alle disse kan gjenvelges, men maksimum funksjonstid for hvert av vervene er til sammen to Landskonferanseperioder (ca. fire år). For å sikre kontinuitet er det ønskelig at leder og nestleder ikke skiftes ut samtidig.

SOS-barnebyer Norges styre og råd

Leder for de frivillige møter som medlem i styret for Stiftelsen SOS-barnebyer Norge. Nestleder møter som medlem i Stiftelsen SOS-barnebyers Råd.

UngSOS

UngSOS er ungdomsgruppa til Landsforeningen frivillige for SOS-barnebyer, og er for ungdom i alderen 12 – 26 år. UngSOS har lokalgrupper flere steder i landet. UngSOS Norge består av valgte ungdomsambassadører, som blant annet jobber med synlighet, påvirkning og skoleringer.

Studentforeninger

Studentforeninger er, som distriktsforeninger, egne juridiske enheter. Studentforeninger er knyttet til et studiested (universitet eller by med flere studiesteder).

2. Frivillig arbeid i praksis

SOS-frivilliggrupper

En SOS-barnebygruppe består av en gruppeleder og medlemmer.

Oppstart av en SOS-frivilliggruppe

En frivilliggruppe kan starte ved at en vennegjeng går sammen og tar kontakt med SOS-barnebyer eller ved at distriktslederen tar initiativ til å samle personer som har meldt sin interesse for å jobbe som frivillig for SOS-barnebyer. Dette kan de gjøre i eller uten samarbeid med SOS-barnebyers sekretariat.

Rollen som gruppeleder

Å være leder for en frivilliggruppe betyr at:

- du er kontaktpersonen mellom de frivillige og distriktslederen, eventuelt sekretariatet i Oslo.
- du har ansvar for å koordinere de frivillige og fordele oppgaver. Det er viktig at du ikke blir sittende med arbeidet i gruppen. Ansvar for ulike arrangement bør fordeles blant gruppas medlemmer. Vi anbefaler å fordele ansvarsområder, spesielt økonomiansvarlig er viktig å få på plass. Det er også anbefalt å ha presse/sosiale medier, kampanje og aktivitetsansvarlige.

- du har til enhver tid oversikt over de frivillige og sender inn oversikt over gruppens medlemmer med kontaktinformasjon til distriktsleder og sekretariatet i Oslo.
- Tilrettelegge og arrangere årsmøte i januar/februar og sørge for at årsrapport og årshjul over møter og aktiviteter sendes inn til distriktsleder.
- Sende inn informasjon om lokale aktiviteter til distriktsleder og sekretariatet slik at vi kan legge det inn i «Hva skjer» kalenderen.

Hvordan gå frem dersom det ikke er noen andre frivillige i ditt område?

- Kjenner du noen som kunne tenke seg å være med å starte en gruppe? Venner, familie, kollegaer, andre?
- Legge ut en annonse på frivillig.no eller lokalavisen å spørre om noen vil være med.
- Om du får med deg en person til så kan dere starte en gruppe og begynne i det små. F.eks. en stand et sentralt sted i kommunen hvor dere rekrutterer frivillige, samt synliggjøre SOS-barnebyer og evt. ha en innsamling; kakesalg etc. Dere kan også invitere til et åpent møte, på en skole, arbeidsplass, med venner etc.
- En fra distriktsgruppen eller sekretariatet kan bli med på et slikt møte, evt. oppstartsmøte.
- Se også tips til rekruttering i ressursbanken: <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/aktiviteter/rekruttering>

På det første møtet blir gruppen orientert om hvordan Frivillige for SOS-barnebyer er organisert, formålet med gruppen og hva vi som organisasjon kan tilby. Slik går dere fram

- Gruppen velger en leder og en økonomiansvarlig.
- Ha en klar målsetning og en tidsramme for møter og aktiviteter. Vær handlingsrettet.
- Fint med personer som også kan tenke seg å være "aksjonsfrivillige".
- I samarbeid med sekretariatet og distriktsleder, velg et prosjekt dere ønsker å samle inn penger til.
- Gruppen får tilsendt grunnleggende informasjon om SOS-barnebyer og annet materiell.
- Send inn oversikt over gruppens medlemmer med kontaktinformasjon til sekretariatet i SOS-barnebyer.

Verv og ansvarsfordeling

Å være leder eller kontaktperson for en SOS-barnebygruppe betyr ikke at du skal gjøre alt arbeidet i gruppen. Det er viktig å fordele oppgavene.

Årsrapport

En gang i året skal det lages en kortfattet rapport over ulike aktiviteter SOS-barnebygruppen har organisert, deltatt ved osv. Rapporten sendes til distriktsleder og videre til sekretariatet. Se ressursbanken

Regnskap

Regnskap for gruppens aktiviteter og innsamlinger skal også sendes via distriktsleder til sekretariatet.

Aktivitetsplan

Aktivitetsplan for kommende år, dvs. en kort oversikt over hva som er planlagt av aktiviteter, skal også sendes til distriktsleder og videre til Avdeling for lokalt engasjement. Se ressursbanken

Bestilling av materiell

SOS-barnebyer har materiell som kan brukes til profileringsarbeid og ulike aktiviteter. Se innhold i ressursbanken; <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/aktiviteter>
Kontakt sekretariatet for bestilling.

Valg av formål/Egne prosjekter

Mange frivilliggrupper og distriktsforeninger velger å støtte et bestemt SOS-program, f.eks en konkret barneby eller familieprogram. Ta kontakt med sekretariatet for å få en oversikt over hvilke programmer som trenger støtte. For mer informasjon om formål de frivillige støtter, se også i ressursbanken: <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/formal>

SOS-fadderskap

Hvis gruppen velger å bli fadder for en SOS-barneby eller et barn, følges vanlig rutine for dette. Bli fadder på www.sos-barnebyer.no

Overføring av penger

Penger til et bestemt SOS-program skal alltid overføres til SOS-barnebyer: kontonummer 8380.08.73730. **HUSK:** Innbetalingen må være tydelig merket med formålet, evt. prosjektnummer og SOS-gruppens/distriktsforeningens navn. Dette er viktig også for at gaver skal komme inn i takkerutinene til SOS-barnebyer.

Eks.: Innbetaling til konto 8380 08 73730, merket FSP Kosovo, fra SOS-barnebyer Sør-Trøndelag.

Produksjon av brosjyrer

SOS-grupper som støtter et konkret prosjekt over minimum 3 år der forventede inntekter er på minimum 5-600.000, kan få trykket opp egen brosjyre. Brosjyren produseres i sekretariatet og sendes til distriktsleder/gruppeleder.

Aktiviteter til inspirasjon

Under finner dere ideer til aktiviteter. Følg med på aktivitetene på nettsidene til de Frivillige for SOS-barnebyer. Se hva andre gjør, få inspirasjon og ta kontakt med hverandre. Når vi deler kunnskap og erfaringer og gir hverandre aktive gode tilbakemeldinger, hjelper vi hverandre til å nå målene våre. Da bidrar vi også til at hjelpen kommer fram til de som trenger det, nemlig barna. Flere av aktivitetene er beskrevet her; <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/aktiviteter>

- [Solsikkeaktiviteter.](#)
- [Stands.](#)
- Loppemarked. Samle ting hjemme og hos venner/familie, eller heng opp lapp i nabolaget om at folk kan gi ting. Kombiner gjerne med salg av kaker, vafler, is og kaffe.
- [Konsserter.](#)
- [Motevisning.](#)
- Kunstutstillinger/salgsutstilling.
- Verv grasrotgivere; <https://www.sos-barnebyer.no/grasrotandelen>
- Husflidslotteri. Sy, strikk eller lag ting som kan selges/loddes ut.
- Julemarked. Delta på et større julemarked, eller arranger et i egne lokaler. Lag ting sammen eller hver for dere (strikke, sy, male, tegne, bake). Be kreative mennesker i nabolaget om bidrag og selg det som julegaver. <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/aktiviteter/juleaktiviteter>
- Møter og foredrag
  - *Åpent møte / faddermøte*

Inviter SOS-faddere og støttespillere i området til et åpent møte om SOS-barnebyer og om gruppens aktiviteter og planer. Sekretariatet kan bistå med å sende invitasjon til faddere per e-post, samt bidra til å holde innlegg.

- *Temakveld*

Samarbeid med lokale miljøer eller personer med spesiell kjennskap til landet som gruppen jobber for. Eksempel: En SOS-barnebygruppe arrangerte i samarbeid med et lokalt ungdomslag multimedieshow med tema Tibet. En som kjenner Tibets historie, kultur og politikk, fortalte litt om SOS-barnebyers arbeid for tibetanske flyktningbarn i Nord-India.

- *Andre foreninger*

Mange organisasjoner har mål / delmål som sammenfaller med målene til SOS-barnebyer. Inngå samarbeid lokale foreninger og oppfordre dem til å støtte et spesielt prosjekt for SOS-barnebyer (Lions, Rotary, Kiwanis, Odd Fellow, Sanitetsforeningene o.l.). **Husk å kontakte sekretariatet for å undersøke om det allerede er etablert et samarbeid.** Inviter dere selv på møter for å inspirere.

- Skoler / barnehager

SOS-barnebyer har lang tradisjon for å samarbeide med barnehager og skoler, og det er utviklet mye flott barnehage- og skolemateriell. Frivillige kan informere om SOS-barnebyers arbeid og rekrutterer nye aksjonsskoler for SOS-barnebyer.

Arbeidet overfor skoler og barnehager må koordineres med sekretariatet.

- Bedrifter

Noen distriktsledere/grupper har lang erfaring fra samarbeid med bedrifter. Formene for samarbeid kan ha mange fasetter – fra ett fadderskap til større pengebeløp og bedriftsfadderskap. Lån av møtelokaler eller kopimaskiner har også sin verdi. **Husk å ta kontakt med sekretariatet for å sjekke om det allerede er et samarbeid med bedriften.**

Andre ideer

- Sett i gang en faddervervingsstafett, gjerne i samarbeid med lokalavisen. Dere kan utfordre idrettsklubb, bedrifter eller kjente privatpersoner.
- Søk om å få en del av overskuddet ved lokale arrangementer. Ofte går overskuddet til humanitære formål.
- Søk om tildeling av kollekt i kirkene.
- Få den lokale sparebanken eller nærbutikken til å selge SOS-barnebyers ulike kort ved skranken/kassen.
- Utfordre bedrifter til å gi sitt overskudd til SOS-barnebyer en bestemt dag. De kan også utfordres til fast lønnstrekk for sine ansatte, til spesielle SOS-prosjekter.
- Skriv leserinnlegg i lokalavisa.

Se flere ideer til aktiviteter i ressursbanken; <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/aktiviteter>

I [ressursbanken](#) finner du også

- introduksjon om SOS-barnebyer; les om vårt arbeid internasjonalt, i Norge og våre frivillige: <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/introduksjon>
- tips om kontakt med presse og smart bruk av sosiale medier: <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/presse-og-sosiale-medier>
- en oversikt over materiell - <https://www.sos-barnebyer.no/frivillig/ressursbank/maler-og-materiell>
  - [Skjemaer](#) (retningslinjer, refusjonsskjema, skjema til årsrapport etc)
  - [Materiell](#) som kan printes ut, presentasjoner etc
  - Et utvalg [filmer](#) - se også vår kanal på youtube, og søk sos-barnebyer på vimeo.

